

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 28 cor., pe jumăt. de an 14.40 C., pe un sferi de an 7.20 C. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 10 cor., pe jumăt. de an 5 cor. Abon. la mai multe ex. 4 Cor. la an.

Semne serioase de pace

— Azi, primii miniștri Germaniei, Ungariei, Bulgariei, și Turciei vor face în același timp declarații senzaționale pentru pace. — Puterile Centrale au adresat o notă Ententei în care declară, că sunt gata să intre în tratative de pace. —

Budapesta, 12 Decembrie. — Azi e o zi mare, cu multe senzații. În aceeași zi, cancelariul Germaniei Bethmann-Holweg, la Berlin, prim ministru ungar contele Tisza la Budapesta, prim ministru bulgar Radoslavov la Sofia și ministrul de război turc Enver Pașa la Constantinopol, vor face în parlamentele respective importante declarații. După zvonurile care circulă, cari zvonuri sunt foarte optimiste — aceste patru discursuri ale bărbaților conducători ai Puterilor Centrale se vor ocupa de dispoziția acestor puteri de a începe tratative de pace.

Mai întâi lăsam să vorbească zvonurile, apoi vom comunica știrile pozitive.

În cercurile dela bursă se afirmă, că regina Olandei a luat inițiativa de a mijloci tratativele de pace. Un alt zvon vorbește, că România s'a hotărât pentru o pace separată. Circulă zvonul și despre o pace separată cu Rusia.

La Viena se afirmă, că e apropiată alăturarea Olandei de puterile Centrale.

Ca unul din simptomele păcii trebuie de considerat și articolul senzațional cel publicat azi contele Juliu Andrassy în »Pesti Hirnap« sub titlul: »Dispoziții pentru pace«. Contele Andrassy, care e unul dintre bărbații politici cei mai bine informați despre culisele politicii externe spune între altele:

Iarăși se vorbește mult despre pace. Bărbații conducători ai Ententei vorbesc cu patimă împotriva păcii. — Părerea mea e, că nu avem nici un motiv să tănuim dispoziția noastră pentru pace. Succesele decisive ce le-am dobândit în România și învățămintele ce se pot trage din războiul cu România, din care s'a putut vedea, că acolo de unde Ententa a așteptat un ajutor a ieșit un succes pentru Puterile Centrale, ceja ee va opri celelalte state neutrale să se lese a fi seduse de Ententa, oare zic succesele acestea din România nu contribuie și ele cu mult pentru dispoziția de pace? Așa își încheie contele Andrassy articolul.

În legătură cu zvonurile de pace ziarele berlineze publică și un interviu senzațional al mareșului duce de Hessa acordat publicației »New

York American« în care între altele se spune:

Să nu uităm, că Rusia a refuzat să semneze declarația Ententei de a nu încheia o pace separată. Tarul Nicolaie, creatorul tribunalului de arbitraj din Haga, ține la punctul lui de vedere, că o putere neutră are dreptul de mijlocirea în favoarea păcii.

La ora 12 s'a răspândit în cercurile politice știrea pozitivă, care lămurește categoric de unde provin toate zvonurile de pace:

Puterile Centrale au adresat puterilor dușmane (prin mijlocirea ambasadurilor statelor neutrale, care au luat asupra — și protecțiunea supușilor Puterilor Centrale în statele dușmane) o notă în care Puterile Centrale declară, că sunt gata, să intre în tratative de pace. Aceași notă a fost trimisă și reprezentantului vaticanului.

Nota aceasta face o expunere detaliată a felului cum s'a desfășurat până acuma războiul, care război a adus victorii tuturor Puterilor Centrale. Ele dispun încă de forțe militare și economice suficiente pentru a continua războiul. Cum însă Puterile Centrale nu urmăresc scopul de a nimici pe inamic, căci războiul cel duc e un război de apărare, ele sunt decise să încheie pace și din considerație de umanitate pentru a se pune capăt vărsărilor de sânge zadarnice.

Dacă și de data asta Ententa va respinge această propunere de pace, puterile Centrale vor continua războiul, până la capăt și îl vor continua cu aceleași victorii ca până acuma, lepădându-se de ori ce răspundere pentru sângele vărsat și pentru consecințele prelungirii războiului.

Regele Carol la Budapesta

Budapesta, 12 Dec. — Azi la ora 7 dimineață, a sosit la Budapesta regele Carol prin gara de vest. Întru întâmpinarea monarhului s'a adunat la gara directorul căilor ferate, primarul Budapestei, prefectul poliției, și alți reprezentanți ai autorităților, în haină de gală de doilii. La ora 7 fix a sosit regele Carol în uniformă de mareșal. Coborându-se din tren a fost urmat de suita lui: maieștrii de ceremonii ai curții, ducele de Montenuovo, contele Berchtold și aghiotanții. Dela gară, regele a plecat cu automobilul la palatul regal din Buda, unde a fost primit de mareșalul Ungariei, contele Sze-

chenyi. La 7 jum. regele a primit în audiență pe contele Tisza, apoi pe ministrul de justiție Balogh. La ora 7 regele a primit în audiență pe membrii guvernului conduși de prim ministru. Audiența aceasta comună a durat o jumătate oră. Apoi a apărut în fața monarhului prezidiul casei magnaților în trunte cu baronul Jozsika și la ora 10 prezidiul Camerei condus de vice-președintele Carol Szasz. Acesta în numele Camerei a ținut o scurtă alocuțiune exprimând condoleanțele pentru moartea împăratului-rege Francisc Iosif. La ora 10 jumătate regele a primit deputațiunea primăriei.

Războiul cu România

Trupele aliate au trecut riul Ialomița. — Bulgarii au ocupat toată Dunărea până la Cernavoda. — Rușii atacă mereu în Moldova.

De pe frontul român, au sosit următoarele știri pe ziua de 11 Dec.:

La armata mareșalului Mackensen:

Forțele aliate înaintează, cu toată vremea rea, diurnurilor rele, și în unele locuri cu toată rezistența dușinată care a reinviat. Trupe austro-ungare și germane și-au forțat trecerea peste riul Ialomița, la Receanu (nord-est de București).

La armata arhiducei Iosif:

În Carpați, rușii cu toate grelele pierderi singeroase, cari pot fi evaluate în ultimele săptămâni la cel puțin 30.000 oameni, pornesc mereu la asalt contra pozițiilor noastre, dar fără succes.

Armata generalului von Arz, a respins din nou atacuri repetate, în sectorul de graniță la apus și la nord-vest de Ocna. La armata generalului v. Kövess s'au dat lupte inversunată de ambele părți de strada Valea Putna-Jacobeni, unde dușmanul dela începutul ofensivei sale, da asajuri cu o îndărătnicie specială contra trupelor generalilor Habermann și Scheuchen, precum și la nord de pasul Tartariilor. Toate jertfele rușilor au fost zadarnice.

Höfer, mareșal locot.

La armata arhiducei Iosif:

La nord de pasul Tartariilor (în Carpații păduroși) în sectorul Bistrița, la nord-est de Jacobeni la muncelul (în munții Giurgiului) și de ambele părți de valea Trofășului, rușii au atacat și pe ziua de ieri cu forțe puternice, dar fără nici un succes. Un atac al patrulălor germane, la nord de Smotrec, a adus 14 prizonieri și un asvârlitor de mine.

La armata mareșalului Mackensen:

Uimăirea armatelor întâlnește în unele locuri împotrivire. A fost înfrântă. Operațiunile continuă în chipul intenționat cu toată ploaia torențială, terenul mocirlos și podurile distruse. Am făcut din nou câteva mii de prizonieri.

v. LUDENDORFF

Comunicatul bulgar anunță:

În Dobrogea, foc de artilerie foarte slab. Trupele noastre au ocupat tot malul românesc al Dunărei, între Turtucaia și Cernavoda. În Muntenia de răsărit înaintează mereu trupele aliate.

Comunicatul rusesc anunță:

9 Dec. — La apus și la sud de Valea Putnei am atacat pe dușman, l'am aruncat din două înălțimi, am făcut acolo 500 prizonieri cu 10 obuze și am capturat 6 mitralieze, 2 asvârlitoare de mine și un tun. Cinci verste la sud-vest de satul Sulta, ne-au silit repetatele atacuri ale dușmanului să renunțăm la o înălțime cucerită cu o zi înainte. Pe ambele maluri ale riului Csobanos, continuă înaintarea noastră. În Muntenia, sub presiunea continuă a dușmanului, trupele române se retrag mereu spre răsărit. În concordanță cu retragerea românilor — s'au retras și trupele noastre pe malul stâng.

Depozitele de uniforme române capturate

Din Stockholm se anunță că după știți din Rusia — sint mai multe documente cari vadesc chipul grăbit în care s'a produs retragerea română. Așa e o telegramă a consiliilor comunale rusești (Semstvo) adresată asociației fabricelor de bumbac și țesătorii care sună:

În urma pierderii depozitelor de uniforme militare de către guvernul român, este de așteptat curând o comandă mai mare de uniforme noi, pentru corpurile de armate retrase. Fabricanții mari cari sint încă în măsură să accepte noii comenzi, să se anunțe, dar cu condiția să respecte angajamentele, luate față de conducerea armatei rusești.

La telegrama aceasta n'a sosit nici un răspuns din partea fabricanților ruși.

Se transportă îndărăt în Rusia munițiile destinate pentru România?

Ministrul român la Petersburg, a adresat o plângere guvernului rus și ambasadorului francez, cu următorul cuprins:

Conducerea armatei române a instalat la apus de Iași pe marele câmp de exercițiu, depozitul de munițiuni furnizat de Ententa. Acum, din ordinul generalului francez Berthelot, munițiile acestea sunt transportate peste Prut în Rusia. Prin aceasta, armata română perde posibilitatea de a-și apăra ultima parte a patriei. Guvernele Ententei să obție dela conducerea armatelor aliate, ca obligațiile elementare luate față de România, să fie respectate.

Rușii au renunțat la ofensiva lor în Dobrogea

Telegrame oficiale din Petersburg confirmă știrile particulare despre necesitatea retragerii aripei stîngi rusești din România, respective din Dobrogea. Generalul Sacharov, comandantul armatei ruse din Dobrogea a fost rechemat, pentru a-i se da o altă misiune.

Criticii militari francezi dau mare atențiune luptelor ce se vor desfășura în regiunea Brăila.

Se amână convocarea parlamentului român

«Times» anunță din Iași: Sedința Camerei române anunțată pentru la 8 Decembrie, a fost amânată. Vin tot mai mulți refugiați din București și crește criza de alimente.

Armata rusă din granița Moldovei amenințată de impresurare

«Tagesanzeiger» din Zürich anunță că armatele puterilor centrale prin continuarea acțiunii lor de ruperea frontului ruso-român în direcția Ploiești-Buzeu — au început să despartă armatele ruso-române. E apropiată posibilitatea a unei impresurări a frontului ardelenesc ruso-român — și nici surpriza și mai mari nu sunt escluse.

«Corriere della Sera» anunță din Petersburg că ofensiva rusă în Carpați s'a oprit la începutul ei — din motive strategice.

Vești din orașul Iași — reședința regelui și guvernului român

Ziarele pariziene și din Petersburg publică telegrame din Iași, după care a avut loc acolo un mare consiliu de război sub președinția regelui Ferdinand, la care consiliu au luat parte și delegații statului major rus.

Vestea, despre căderea Bucureștilor a produs la Iași o impresie de nedescris. Fosta capitală a Moldovei prezintă acum un spectacol neobiceiuit. Acolo nu s'au refugiat numai clasele sociale bogate din București ci și din toată România. Și mulți ruși se află acolo. Orașul Iași, care dispune numai de trei hoteluri mai remarcabile, este literalmente fixat, și nervozitatea crește zi de zi acolo. Ca loc de întâlnire a bărbaților politici, este cateneaua Tufli. Personalitățile cele mai de frunte locuiesc în ho-

telul Traian. Și prim-ministru Brătianu are acolo o cameră. Regele locuiește în palatul administrativ. În Iași lumea știa că Bucureștii sint perduți. Totuși până în momentul din urmă se spera într-o minune oarecare, care va împedea catastrofa. Dar la 5 Decembrie seara, s'a aflat, că se va preda Capitala României dușmanului. Enervarea a crescut la culme. O mulțime enormă străbatea străzile. S'a oprit ziarelor să anunțe căderea Bucureștilor. Ziarul Adevă-

tul a apărut în doliu. Universitatea din Iași a fost închisă.

— Ministerul de război român a publicat un apel către cetățenii români cerându-le să dea administrației militare, vestimintele civile la care pot renunța. Aceste vestimente vor fi folosite pentru trupele române ajunse într-o situație critică, în pericolul de a fi prinse. Soldații aceștia îmbrăcați civil, vor putea scăpa de captivitate.

MERSUL RĂZBOIULUI

Grecia se pregătește mereu de război

O zi de înfrîngeri pentru Ententa în Macedonia. — Situația neschimbată pe frontul rus și italian. — Lupte de artilerie în creștere pe frontul francez.

De pe frontul rusesc, pe ziua de 12 Dec. rapoartele lui Höfer și Ludendorff n'au nimic de semnalat.

Comunicatul rus anunță:

9 Dec. — La Tejikly, la sud de lacul Drisniaty, — am doborât un aeroplan german și am prins pe aviatorii. La sud de Pomorszony, în regiunea satului Konuchy, ecerorii noștri au trecut obstacolele de sîrmă, au atacat posturile unei companii dușmane, au doborât o parte în baioneta, și pe cei mai mulți i-a luat prizonieri.

În Carpații păduroși lupta la sud de Iavornic a slăbit și detașamentele noastre s'au retras în tranșeele noastre.

*

Din Balcan au sosit următoarele știri:

Comunicatul german anunță de pe frontul macedonean următoarele:

11 Dec. — Ziua de 10 Decembrie a fost din nou o zi de înfrîngere pentru Ententa. A trimis în foc foarte puternice forțe de artilerie și infanterie. Toate atacurile francezilor și sîrbilor între Dobromir și Makova au eșuat în fața puterii de rezistență a trupelor bulgare și germane. S'au distins în aceste lupte în deosebi regimentul 45 de prusaci, la înălțimea la răsărit de Parajovo.

Comunicatul bulgar anunță:

Nimic deosebit în regiunea Monastir.

În arcușul Cernei, violent foc de artilerie dușman asupra pozițiilor noastre între Dobromir și Makovo. Atacul dușman pe înălțimea la răsărit de Parajovo, a fost respins în mod singeros de viteazul regim. 45 german, parte după lupte cu granate de mină. Vie acțiune a aviatorilor dușmani contra pozițiilor noastre și îndărătul lor. Locof. v. Linkel a doborât un aeroplan francez la Novno; pilotul locof. Pierre Ilot e rănit, iar observatorul locof. Sully e mort.

Din Grecia au sosit următoarele știri:

Ambasadorul englez Elliot și cel rus Demidov, au avut Sâmbătă o lungă audiență la rege. Mai târziu, regele a chemat la palat pe ambasadorul american Droppers.

După agenția Reuter, singura concesione ce vrea să facă regele Greciei Ententei este retragerea a trei regimente din Tessalia, și să încredințeze paza canalului Korinth și podului de la Chaikis torpiloarelor franceze.

— După știrile ziarelor engleze se continuă organizarea rezistenței din partea Greciei. Guvernul a trimis munițiuni în Thesalia. Larissa e centrul pentru împărțirea armelor. Rezervistii din sate au primit ordinul să se înroleze sub steaguri, când vor suna clopotele bisericilor. Într'un sat, primarul a alergat pe străzi strigând: «Christos a înviat!»

Mobilizarea armatei grecești face progrese. Grecii au ocupat toate punctele strategice din Atena. Pașatul regal este păzit de puternice detașamente grecești prevăzute cu mitralieze. În toată Grecia continuă pregătirile militare, căci și trăsurile au fost rechiziționate.

— A fost dizolvat la Atena, un comitet popular al venizeliștilor, membrii comitetului au

ost arestați, căci s'au găsit la ei documente compromițătoare, cari dovedesc amestecul lor într'un complot contra regelui.

— Venizelos își adună la Salonic voluntari pentru armata lui în cea mai mare parte din coloniile grecești din Paris, Roma, Londra și statele neutrale.

Demonstrații din Atena au distrus localul agenției franceze Radio.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Nimic nou de pe frontul italian. — Luptele interne în Italia, —

De pe frontul italian comunicatele lui Höfer anunță:

11 Dec. Situația e neschimbată

HÖFER, mareșal locot.

— «Corriere della Sera» constată cu amărăciune, că în Italia se produce «o ofensivă internă» cu scopul de a se prăbuși ministrii Bissolati și Sonnino, și a se lucra pentru încheierea păcii.

— În Italia s'a început cu asentarea contingentului 1898 și aceluia cari în timpul celor doi ani din urmă au fost scutiți de serviciul militar.

LUPTELE DIN APUS

Foc de artilerie și explozii de mine pe frontul francez. — Va demisiunea guvernul francez. — Discurs în Camera franceză contra prelungirii războiului.

De pe frontul anglo-francez au sosit următoarele știri:

11 Dec. — Pe ambele maluri ale rîului Somme s'a mărit simțitor focul de artilerie.

Și pe frontul la nord-vest de Reims focul dușman a crescut în intensitate în timpul prînzului.

La armata prințului moștenitor german: Prin explozii de mine mari la Butte du Mesnil (Champagne) și la Vauquois (Argonne) am distrus părți însemnate din pozițiile franceze — Pe malul de răsărit al Meusei, tunurile noastre grele au lucrat cu efect contra tranșeeilor și bateriilor dușmanului. Pe frontul dela Verdun au fost doborîte prin focul tunurilor noastre și în lupte aeriene 7 aeroplane dușmane.

v. LUDENDORFF

— După ziarul parizian «Petit Journal» se și vorbește despre succesul prim ministrului Briand. Se zvonește numele lui Cochon, Combes și Guesde. În 48 de ore se va clarifica situația.

— La desbaterea votului de încredere în guvernul Briand, deputatul Roux Costadou s'a ridicat contra prelungirea zadarnică a războiului. »Poporul francez trebuie să ispășească păcatele voastre, cari purtați vina războiului și nu sunteți capabili să-l duceți la sfârșit.

Știrile zilei

Tereza din Sătmar

— Traducere liberă după poetul ungar Kisfaludy —

În Sătmar o cărciumă veche era,
Jucau în ea ciardul maghiarii,
Cucoana Tereza în pahare turna,
Din strună ziceau lăutarii.

Nurlie și rumenă — sânge maghiar, —
Sprâncenele negre-cărbune,
Cu părul de smoali și ochii de jar;
Tereza era o minune.

Dibace și vrednică foc — dar pe cât
De mândră era și suavă,
Pe cât de dibace la treburi, pe-atât
Pornită era pe gâlceavă.

Din buzele-i roze sudalme țâșneau,
Într-o ieșea: o furtună;
Ba ochii cutărui acum nu-i plăceau,
Ba asta, ba aia nu-i bună.

Dar iată că în vreme ce vinul curgea
Și 'n ciard se întreceau toți maghiarii,
De-arată se aude strigând cineva:
Tătarii! Fugiți, vin tătarii!

Și iuge poporul, se-ascunde prin sat, —
Ci în solduri ea mâinele și pune
Căci ea nu se teme de nici un bărbat,
Tereza pe toți îi răpune.

Și iată că în prag se ivește un lătar,
Viclean ca pisica el vine,
Nurlia Tereza, cu ochii de jar,
Îi turbură singele 'n vine.

El sare spre dânsa, cu chipul aprins,
Robit de făptura-i de floare,
În brațe-o cuprinde și pleacă întins,
O saltă pe cal și dispăre.

Bărbatul Terezii în cărciumă sta
Cu inima trîntă de groază,
În juru-i, sârmanul, cu jale căla,
Nestîind de e treaz sau visează

Din prag el privește cu părul vălvoi —
Fugarii în pădure dispar;
O lacrimă frînge între gene, și apoi
Suspina: »Sărmane lătar!»

B. Nemțeanu.

Opoziția ungară despre politica internă și externă a monarhiei

În ședința de ieri a Camerei ungare, deputații opoziției la dezbaterile bugetului provizor s'au ocupat pe larg de chestiuni generale de politică internă și externă.

Contele Teodor Bathyanyi, vice-președintele partidului lui Karolyi, a declarat, că toate partidele opoziționale sunt de acord să evite totul ce ar putea turbura armonia încoronării. Dar guvernul nu este de acord cu această părere. Așa în chestia alegerei unui locțiitor de palatin, guvernul nu votește să cedeze, când se știe, că funcția aceasta se cuvine aceluia, care se bucură de încrederea națiunii întregi. Trezând la politica externă spune, că proclamarea regatului polon independent nu poate aduce o satisfacție la poloni, deoarece și în viitor, Prusia și Galizia nu vor fi încorporate la Polonia. Apoi oratorul aduce critici aspre gu-

vernului despre felul cum se fac rechiziționările; lipsa de tutim este tot vina guvernului. E contra urcării capitalului bancilor mari, căci această n'ar putea să o suporte Ungaria. Vorbind de România, oratorul retrace atacurile aduse contelui Czernin la începutul războiului, spunând, că Czernin și-a împlinit misiunea, dar că ministrul de externe n'a luat în considerare rapoartele contelui Czernin. Prim ministrul ungar e răspunzător, că Ardealul n'a fost evacuat de cu vreme.

Conferință economică a Puterilor Centrale

Astăzi s'au adunat la Budapesta, într-o conferință, reprezentanții asociațiilor economice din Germania, Ungaria și Austria. Au luat parte la această conferință bărbați de stat și economiști în mare număr din cele trei state. Din partea Germaniei, au venit ducele Ernst Günther zu Schleswig-Holstein, cu o numeroasă deputațiune, iar deputațiunea din Austria a venit sub conducerea baronului Ernst v. Plenner. Din partea Ungariei au fost prezenți ministrul de agricultură baronul Ghillanyi, fostul prim ministru Alexandru Weckerle, contele Bela Sze-

chenyi, contele Bela Serenyi, dr. Iosif Szerenyi, Lto Lányi, Koland Hegedus, Gustav Gratz etc.

Conferința a fost deschisă de președintele asociației economice a Europei Centrale, secția ungară, dr. Weckerle, care a arătat importanța apropierii economice între statele din Europa Centrală. Cuvinte calde au pronunțat pentru această apropiere și reprezentanții Germaniei și Austriei, ducele Ernst Günther și baronul Plenner. Apoi s'a trecut la ordinea de zi, discutându-se întâi chestiile ce se țin de o apropiere pe calea juridică. Creierea unei armonii în chestiile de comunicație între statele centrale. S'a aprobat apoi propunerea raportului în ce privește înlesnirile reciproce în transportul de mărfuri.

Moartea unui ziarist budapestan

Ziarul democrat »Neues Politisches Volksblatt» a pierdut pe unul din cei mai buni redactori ai săi, Paul Engelmann, care din lucrător, printr-o cultură autodidactică s'a ridicat la rangul unui viguros publicist și orator convingător. Cele mai frumoase articole, cari au apărut în acest ziar apărând principiile democratice, drepturile naționalităților și ale clasei munci-

A apărut
**Calendarul
„Poporului
Român” pe 1917**

Aducem o veste plăcută abonaților și cititorilor noștri: »Calendarul Poporului Român» cel mai căutat calendar de români din Ungaria, a ieșit de sub tipar — și e un frumos volum de 136 pagini. Ținând seama de marele interes ce-l arată publicul nostru Calendarului »Poporului Român» — direcțiunea acestei întreprinderi a căutat de data asta să facă din acest calendar un adevărat muzeu de ilustrații actuale — o culegere de cele mai interesante chipuri în legătură cu evenimentele mari ale zilei.

Deși totul s'a scumpit în aceste timpuri de război, — editura Calendarului nu s'a arătat zgârcită ci cu mari cheltuieli a comandat 62 clișee frumoase cari împodobesc Calendarul.

Iată aci titlurile celor mai interesante clișee cu text:

1. Învățătorul român care învață carte pe soldații analitabeși.
2. Ne scriu răniții.
3. Soldat român în timpul serviciului de telefonist pe front.
4. Corul de bănațeni din reg. 43 de infanterie din Jicin.
5. Un grup de frumoși ostași români.
6. Eroii noștri: Vasile Stănariu din Bistrița-Năsăud.
7. Răniți români în grup.
8. Prințul Rupprecht de Bavaria apărătorul frontului german dela Somme.
9. Reprezentanții Ententei ieșind de la un Consiliu de război.
10. Cum sînt coborâți răniții din munții Tiroliului de pe frontul italian.
11. Soldați bulgari și germani într'un sat sîrb.
12. Monastir, visul sîrbilor.
13. Prințul moștenitor Alexandru al Serbiei cu sora lui.
14. Sufletul prizonierului rus.
15. Cum și-au construit tranșeele lor.
- 16-19. Și România a intrat în război. — Familia regală română.
20. Un grup de conducători politici români.
21. Pe unde au trecut Români: Vedert din Brașov și Csiksereda.

22. Podul de peste Cernavoda.
 23. Comandanții armatei contra României: Falkenhayn și Mackensen.
 24. Marile invenții în timpul războiului.
 25. Italienii și timpul ploios.
 26. Tipuri din Bucovina.
 - 27-31. Morții celebri din anul 1916.
 32. Noul Mitropolit: Vasile Mangra.
 33. Din tragediile războiului.
 - 34-37. 4 Hărți cu diferite fronturi.
- Spațiul nu ne permite să dăm aci toată lista chipurilor din calendar.

Iată acum și ceva din cuprinsul interesant al materialului calendaristic:

1. Cine plătește scumpetea. (O poveste complicată și tristă).
2. Cite s'au iscodit în timpul războiului. — (Ploaia de foc. Improșcarea lichidului. Sfoară și saci de hârtie. etc.)
3. Învățămintele bătăliei dela Verdun.
4. Fotografiera Poloniei.
5. Cum au deplâns poezii războinici români cu Goga în frunte neutralitatea României.
6. Cele zece porunci doctoricești ale militarului în război.
7. Statele neutrale și războiul.
8. Zeci de glume vin apoi și un bogat material calendaristic.

Cuprinsul acesta variat și interesant, prevăzut cu zeci de ilustrații — face ca toată lumea românească să se prevadă de cu vreme cu un Calendar al »Poporului Român».

Prețul unui exemplar este de 60 fileri, plus porto postal 10 fileri.

Cei cari vor să comande mai multe exemplare vor căpa următoarele înlesniri:

Pentru 30 exemplare 10% rabat

Pentru 50 exemplare 20% rabat

Pentru 150 exemplare în sus 25% rabat.

Administrația nu ia garanția dacă calendarul se pierde în urma trimiterii nerecomandate.

Comenzile atât ale particularilor precum și ale revanzatorilor se vor efectua numai pe lângă achiziția anticipativă a costului. Calendarul rămas nevăzutele nu se vor reprimi, deci licențe să comande numai atâtea exemplare, câte poart destăce. — Pe credit nu se trimite nimănui.

toare au fost scrise de Engelmann. Eri i s'a făcut o frumoasă înmormântare la care distinsul sociolog dr. Oszkar Jaszy a făcut un mișcător discurs arătând cum în ziaristul bătrân de 62 de ani, care e coborât acum în mormânt a trăit până la urmă sufletul înflăcărat al unui tânăr de 20 de ani.

Pentru cei cari au suferit de pe urma invaziunii române

La ministerul de interne a avut loc ieri o conferință sub președinția ministrului de interne Ioan de Sandor în chestia stabilirii pagubelor cauzate de invaziunea română și de despăgubirile ce trebuiesc acordate.

La conferință au luat parte reprezentanții diferitelor ministere. O decizie definitivă s'a luat numai în ce privește despăgubirile ce se vor acorda funcționarilor publici. Cu privire la despăgubirile ce se vor da persoanelor particulare încă nu s'a luat nici o hotărâre. Se va întreprinde cel mult o acțiune de ajutorare, care va avea în vedere în primul rând pe economii și meseriași cari și-au pierdut instalațiile lor cu mașini. Li se vor acorda subvenții pentru a-și procura noi mașini.

Condamnarea unui preot român greco-catolic

Din Dobrișin se anunță: Tabla regească din localitatea s'a ocupat ieri cu procesul intentat preotului greco-catolic român, George Șinca din Curtuiș. Părintele Șinca a fost acuzat de instigațiune fiindcă în primăvară ar fi spus în casa comună, că lucru cel mai bun ar fi, ca economia să nu semene, căci prin aceasta războiul s'ar termina mai curând. Curtea cu juriu din Sătmăre l'a achitat pe Șinca, dar tabla regească din Dobrișin a anulat această sentință de achitare și l'a osândit pe preot la 6 luni închisoare.

Din nevoile sociale ale Ungariei

Deputatul democrat Ernest Brody în ședința de ieri a Camerei s'a ocupat în special de chestiile sociale din Ungaria. S'a ridicat contra faptului, că copii celor plecați în războiu trebuie să plătească taxe școlare în școlile medii chiar atunci, când familiile trăiesc din ajutorul de stat. Oratorul a arătat în ce mizerie trăiesc funcționarii dela întreprinderile particulare, mai ales acele cari stau sub controlul militar; acestea deși câștigă sume colosale, în lăcomia lor nu acordă nici o ridicare de salariu și dacă ei cer aceasta sunt amenințați, că vor fi trimiși la front. Oratorul critică apoi casa de boșnavi, care acordă mamelor ajutoare absolut nesuficiente. Oratorul cere protecțiunea muncitorilor de către stat.

Monarhul va pleca la Biserica Albă, Caransebeș și băile Herculane

Fundațiunea regretatului rege Francisc Iosif, compozesorul sârbo-bănățean a decis încă de mult să ridice un monument lui Francisc Iosif la Biserica Albă. Monumentul acesta a fost acum terminat de sculptorul Nicolae Ligethy. În cursul luni Ianuarie sau cel mult în luna Februarie, regele Carol va pleca la Biserica Albă pentru a asista la inaugurarea acestui monument al lui Francisc Iosif. De acolo regele va pleca și la Caransebeș și băile Herculane, unde vor fi inaugurate câte un monument al reginei Elisabeta.

Pentru votul universal,

a făcut ieri un frumos discurs deputatul Alexandru Giesswein, arătând, că e o necesitate pentru Ungaria, ca viitorul parlament ungar să stea pe baze democratice. Războiul ne-a învățat, că nu mai putem urma pe căile de până acuma. Afirmația ministrului de finanțe, că nu sunt bani pentru instituții sociale nu e justă. Cu chelnicie de războiu ale unei singure zile s'ar putea acoperi toate necesitățile așezămintelor igienice și sanitare.

Editorii ziarelor de provincie la ministerul de comerț

O deputațiune mai mare de editori de ziare de ziare din provincie s'au prezentat ieri în Camera ungară la ministrul de comerț, baronul Harkanyi. Membrii deputațiunii au fost recomandați ministrului de deputatul dr. Nemes. Redactorul din Oradea-mare, Iosef Sas în numele deputațiunii a arătat ministrului, situația critică în care au ajuns foile din provincie în urma scumpirii de patru ori mai mult a tuturor articolelor pentru efectuarea unui ziar, se mai adaugă apoi și greutatea crescândă în procurarea și transportul hârtiei, de aceea în numele presei din provincie a cerut ministrului, să reguleze prețul hârtiei, și al transportului. Baronul Harkanyi a făcut promisiuni, că se va interesa serios de chestiile sulevate.

Suspendarea repaosului duminical pentru Crăciun

Ministrul de comerț a dispus ca la 24 și 31 Decembrie, repaosul duminical să fie suspendat în toată Ungaria, așa că prăvăliile vor rămâne deschise până la ora 6 seară.

Moartea unui mare economist francez

În etate de 77 de ani a murit la Paris, vestitul economist francez Paul Leroy Beaulieu. Era o autoritate de primul rang în tratarea chestiunilor financiare și de economie politică. Cartea sa elementară despre știința financiară este tradusă în toate limbile. A fost fratele istoricului Anatole Leroy Beaulieu, care a scris vestita istorie despre imperiul rus. În timpul războiului în numeroase studii a îndemnat conducătorii Franței să nu puie poveri financiare prea mari asupra țării. În orele libere se ocupa cu agricultura pe proprietățile lui din sudul Franței și Tunis. A fost membru al Academiei franceze și profesor universitar.

Colecțiunea de predici Dr. Tarnaschi—Dr. Voiutski

Imi iau voie să avizez Onor. preoțime, că schimbându-se dispozițiile poștale, de aici înainte voi putea trimite opul numai aceluia, cari vor răspunde prețul lui anticipativ. De altminterdea servească Onor. preoțimi spre orientare, că puținele exemplare, de cari mai dispun, sunt ultimele și cu ele se epuizează și această a 2-a ediție. — Caransebeș 27 Nov. 1916. — Dr. Dimitrie Cioloca, profesor.

ANUNȚ

Se caută oi pentru iernare,

la 2000 holde, parte pășunat, parte cosălu. A se adresa la d. Simeon Bulcu, preot, Samoskosz, up. Csernmő.

Se caută,

de către Alexandru Kocsis în Boksánbanya din comitatul Krassó Szöregy, la întreprindere de colorare artistică (müfestöde) de stoffe și țoale, 1 sau 2 calfe și 1 fecior, care ar voi să învețe coloritul. Ofertele să se adreseze pe adresa de mai sus.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII. Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Harta Europei împreună cu harta Ardealului

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fieri porto postal.

Roman de H. SUDERMANN

Nunta Yolanthei

(Urmare)

— Dar ce dracu are de nu mai vine odată? urlă bătrânul.

În stârșit... iat-o că vine...

Drace! domnilor! Ia te uită colo! Am rămas așa, cu gura căscată... Lucru rar, domnilor, lucru rar, înțelegeți? Un corp de regină tânără... cu părul lung căzându-i în inele pe spate, — păr de un negru aurit — și des ca o coamă, ceafa albă și plină, voluptoasă... gâtul nu prea înalt — ceea ce noi, vorbind de cai, numim un piept de leu... — pare-că respira cu tot corpul, așa de puternic trece aerul prin organismul acesta tânăr și viguros... elegantă și bine legată... șoldurile, pușin desvoltate încă, dar bine întocmite pentru fireasca lor desvoltare.

Domnilor, eu la femei nu cunosc de fel, dar nu se poate spune că sunt un crescător de nimic; știu ce înseamnă să ajungi să dobândești un exemplar deplin, din orice vietate ar fi; când te ații în fața unei asemenea ființe nu poți face altceva decât să-ți împreunezi mâinile și să te rogi: »Mulțumescu-ți Doamne, că ai tăcut pe lume asemenea ființe: câtă vreme vom avea aci asemenea corpuri încă nu trebuie să desnădăjuim de suflete!».

Ceea ce nu mi-a plăcut la prima privire erau ochii. Prea erau visători, de o culoare prea palidă pentru o ființă așa de plină de viață ca ea. Ei păreau că noată în extaz și cu toate astea genele, închise pe jumătate, lăsau să alunece în afară privirea neliniștită, bănuitoare, o privire ca aceea a câinilor ce sunt deseori bătuți.

Bătrânul o apucă de umeri și începe să-mi spună:

— Iacă-mi opera! Eu am făcut-o! Eu sunt tata-său!

Fata se zmuțește, se face roșie, îi e rușine. Cele două femei aștern apoi pentru cafea. Pânișoare ce ronțăie în gură, dulceturi rusești, pânzeturi înflorate, linguri și cuțite cu mânere de corn... și pe deasupra-tuturor un ușor abur albastru care se ridică din mașina de cafea și care ne face să fim și mai apropiați.

Ne așezărăm și băurăm; bătrânul nu mai putea de bucurie; baroana zâmbea cu o înfățișare de supunere, iar Yolantha îmi face ochi dulci. Da, domnilor, chiar așa; ea-mi făcea ochi dulci.

Dumneavoastră sunteți încă la vârstă când vi se întâmplă adeseori așa ceva, dar ia să vă vad în locul meu... să vă vad că ați trecut de patruzeci de ani... să știți bine cât de burtoș ești... să te știți chel ca în palmă, și pe urmă să vedem. O, atunci să vezi câtă recunoștință simți pentru fata hangului la care ai tras, sau pentru cea dinfai servitoare ieșită în cale și care-și dă osteneala să-ți arunce ochiade... Ei bine, gândiți-vă, mai ales când era vorba de o asemenea minune, de o faptură așa de dulce și așa de distinsă!...

Întâi mă gândii că mă înșel, apoi încercai să-mi ascund mâinile roșii, apoi mă apucaii să tușesc... îmi spusei singur că sunt un deșert, un înfumurat, mă gândii să mă ridic și să plec și, ca o fată neștiutoare, rămăsei incurcat din cale atară, cu ochii țintă în fundul ceștii de cafea...

Când ridicam însă capul, — și cam trebuia să-l ridic din vreme în vreme, — întâlneam mereu privirea acestor mari ochi albaștri visători, cari păreau că-mi zic:

»Cum? Tot n'ai înțeles, că eu sunt o prințesă fermecată, și că tu trebuie să mă scapi de vraja care mă ține aci?»

— Știi pentru ce-am botezat-o cu numele asta ciudat?... mă întrebă bătrânul, strămbându-se cu un aer răutăcios.

Atunci ea își aruncă privirea 'napoi, întorcând capul, disprețuitoare, și se sculă. Desigur că ea cunoștea povestea asta.

(Va urma.)

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăuțiu.

Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilka-utca 36